

Gregersen: Jeg udtalte ved Lovforslagets første Behandling, at vi kunde stemme for det, saaledes som det forelaa, fordi det, selv om det ikke imødekom vort principielle Krav om Afskaffelse af den tvungne Værnepligt, dog indeholdt Forbedringer. Det samme kan jeg sige nu, selv om de foreslaaede Ændringer efter vor Opfattelse forringer Forslaget.

I et af Ændringsforslagene gentages Bestemmelsen om, at Udbyttet tilfalder Staten. Jeg formoder, at det saa har været Meningen, at Stk. 5 i § 3 skulde udgaa, da der jo ikke er megen Grund til, at det staaar 2 Gange. Jeg har nu ikke megen Tro paa, at Staten faar noget Udbytte af de værnepligtiges Arbejde, selv om disse arbejder til de gamle Tidens Slavebetaling: ingen egentlig Løn for Arbejdet, blot det fornødne til Livets Opretholdelse. Jeg tror, som sagt, ikke, der bliver noget Udbytte, men det rejser paa ny det Spørgsmaal, om man ikke snart kunde tænke sig at give Løn for Arbejdet her ligesom andre Steder. Det vilde vel være for meget forlangt, at de værnepligtige skulde have samme Ret, som Fagforeningerne havde før Forliget, til at slutte Overenskomst med Arbejdsgiverne om Løn for det krævede Arbejde, men de har dog vel et moralsk Krav paa en rimelig Godtgørelse for den Tid, i hvilken Staten lægger Beslag paa dem; de har samme retmæssige Krav paa Løn for Arbejdet som andre, der er beskæftiget i Statens Tjeneste. Hele Indstillingen overfor dette Spørgsmaal viser, hvor vanskeligt det er at udrydde gamle Overleveringer, hvor uretfærdige de end er. Hvilke Ramaskrig vilde der ikke have lydt, hvis Soldaterne indtil nu havde faaet Løn for deres Arbejde, og man saa pludselig fremsatte et Forslag om, at herefter skulde de gøre det uden Vederlag! Men nu er det altsaa en gammel Overlevering, at de ingenting skal have, og saa har mange Mennesker den Opfattelse, at dette er rigtigt; saa tvangsindlægger man dem i 15 Maaneder og skriver en Paragraf, der siger, at Udbyttet af deres Arbejde tilfalder Staten, uden at de selv skal have nogen Løn.

Vi beklager de skærpede Straffebestemmelser, og med Hensyn til Varigheden af det civile Arbejde forekommer det os, at Statens Hævnfølelse maatte være tilfredsstillet overfor dem, der har en Samvittighed, der ikke falder sammen med det offentlige, naar Varigheden af civilt Arbejde og militært Arbejde blev den samme. Vi havde ønsket den samme Varighed og

beklagede ved første Behandling, at Varigheden af det civile Arbejde var foreslaaet sat til 3° Maaneder udover Varigheden af Militærtjenesten, men vi foretrækker i og for sig det oprindelige Forslag herom fremfor den Ændring, der nu er foreslaaet.

Vi agter ikke at stemme imod Ændringsforslagene, thi naar den højtærede Indenrigsminister og hele Udvalget er enige, vilde det være ret formaalsløst. Men vi haaber, at naar det nye Kriseforlig, som formodentlig snart vil komme under Ventilation, bliver til Alvor — for vi er jo alle klar over, at det Kriseforlig, der er vedtaget, ikke har gavnet noget overfor Krisen —, vil der ogsaa komme Bud efter Indenrigsministeren, saa at ogsaa han kan faa nogle af sine Ønsker opfyldt gennem et saadant kommende Kriseforlig, og at han maa faa det gennemført, som Retsforbundet og det radikale Venstre forhaabentlig endnu er enige om at ønske, at den tvungne Værnepligt bliver fuldkommen afskaffet, saaledes at vi ikke standser ved de 15 Maaneders tvungent Arbejde, men ved Nul.

Pürschel: Jeg vil gerne begynde med at bemærke, at Lovforslaget efter min Opfattelse vil blive forbedret adskilligt ved de foreslaaede Ændringer; navnlig anser jeg det for heldigt, at det nu fastsættes i Loven, i hvilket Tidsrum den civile Værnepligt skal udføres, idet man derved vil kunne undgaa ethvert Skin af Vilkaarlighed. Men der er et Par Spørgsmaal, jeg gerne vil rette til den højtærede Indenrigsminister med Hensyn til Forstaaelsen af Lovforslaget, saaledes som det har Udsigt til at blive affattet med Gennemførelsen af Ændringsforslagene. Først vil jeg dog bemærke til det ærede Medlem, der lige talte, at han maa have overset, at Ændringsforslag Nr. 6 gaar ud paa at give § 5 en ny Affattelse, og da der kun er to Afsnit i denne nye Affattelse, er det dermed givet, at tredje Stykke i § 5 udgaar. Men det er kun en Bagatel, som jeg blot vilde gøre opmærksom paa.

Derimod vilde jeg gerne vide, hvorledes man skal forholde sig, naar man efter at have aftjent sin Værnepligt som Rekrut, altsaa den første Del af Værnepligten, ønsker at fritages. Jeg har ganske vist ikke haft lang Tid til at arbejde med dette; men jeg kan ikke se, at der staaar noget i Lovforslaget om, hvordan man i saa Fald skal forholde sig. Den paagældende værnepligtige hører under disse Forhold nærmest under Krigsministeriet, men det er jo Indenrigsministeriet, der skal administrere